

Yksityisten terveystalvelujen hinnoissa suuria eroja Suomessa

Kuluttajaliitto keräsi vuoden 2014 aikana yksityisten terveys- ja lääkäripalveluja tuottavien yritysten hintatietoja yleisimmistä terveydenhoitoalan toimenpiteistä. Vertailu toteutettiin yhdessä Kuluttajaliiton paikallisyhdistysten kanssa. Vertailussa oli mukana useita kaupunkeja eri puolilla maata: Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Turku, Pori, Rauma ja Kerava sekä Suomen ulkopuolelta Tallinna.

Näiden lisäksi selvitykseen on sisällytetty Kuluttajaliiton ja Pääkaupunkiseudun Kuluttajien vuonna 2013 keräämät hintatiedot pääkaupunkiseudun suurimmilta yksityisiä terveys- ja lääkäripalveluja tarjoavilta palveluntuottajilta. Siihen sisältyvät myös Kelan rekisteristä poimitut sairaanhoitopalveluista perityt keskimääräiset hinnat vertailuista palveluista vuodelta 2013.

Selvityksen koonneen Kuluttajaliiton projektityöntekijä **Reeta Korhosen** mukaan hintoja tarkasteltaessa löydettiin merkittäviä eroja sekä kaupunkien sisäisissä että välisissä vertailuissa. Myös palveluntuottajien hinnoista löytyi vaihtelua joidenkin toimenpiteiden kohdalla, kun vertailtiin saman palveluntuottajan hintoja eri kaupungeissa.

Vertailuista toimenpiteistä erityisesti paikkakuntien väliset kuvantamistutkimusten hintaerot olivat huomattavia. Polven ja lantion magneettitutkimusten kohdalla hintaerot olivat enimmillään useita satoja euroja. Erityisen suurta polven ja lantion magneettitutkimusten hintojen vaihtelu oli Mehiläisen toimipisteiden välillä. Myös Terveystalon kohdalla magneettitutkimusten hinnat vaihtelivat paikkakunnittain.

Selvityksessä tarkastelluista kaupungeista ainoastaan Tallinna erottuu selkeästi palveluiden hinnoiltaan halvimmaksi paikkakunnaksi. Tallinnassa lähes kaikkien selvitettyjen toimenpiteiden hinnat olivat merkittävästi matalampia kuin Suomessa. Selvityksen tekemisen jälkeen ilmoitetut hinnat ovat kuitenkin saattaneet muuttua.

Kuluttajaliiton puheenjohtaja **Leena Simosen** mukaan selvitys tarvitsisi rinnalleen lisätietoa yksityisten terveys- ja lääkäripalvelujen kilpailutilanteesta Suomessa. Tulisi saada esiin, miksi hinnat ovat korkeat ja mikä aiheuttaa niiden paikkakuntaakohtaisen vaihtelun jopa saman palveluntuottajan kohdalla. Hyvä kysymys myös on, millaisia terveys- ja lääkäripalvelujen kustannukset ovat julkisella sektorilla verrattuna yksityiseen.

Kuluttajan kannalta olisi hyvä saada tietää myös, millaisia hintoja yksityiset terveys- ja lääkäripalveluja tuottavat yritykset perivät samoista toimenpiteistä muissa EU-maissa etenkin, kun liikkuvuus maiden välillä lisääntyy ja terveys- ja lääkäripalveluja haetaan myös Suomen ulkopuolelta. Kuluttajaliitto on äskettäin tehnyt EU:n komissiolle aloitteen yksityisten terveys- ja lääkäripalvelujen hintavertailusta.

Puheenjohtaja Leena Simonen korostaa, että päätös on asiakkaan, millaista palvelua hän käyttää. Päätöksen tueksi on kuitenkin saatava läpinäkyvästi tietoa niin hinnoista kuin palvelun sisällöstäkin. Kuluttajan hintatietoisuus ja kilpailun toimivuus ovat tärkeitä elementtejä hintojen pitämiseksi kohtuullisella tasolla. Kuluttaja voi tietojen perusteella arvioida, hakeutuuko oman kunnan terveyskeskukseen tai kuinka paljon on valmis maksamaan käynnistä yksityiselle terveystalvelun

tuottajalle. Kaikille kuluttajille yksityiset palvelut eivät kuitenkaan ole vaihtoehto korkeiden hintojen vuoksi.

Kuluttajaliitto kiittää selvityksen kohteena olleita terveys- ja lääkäripalvelujen tuottajia avoimesta hintainformaatiosta, joka on mahdollistanut selvityksen tekemisen, vaikka lainsäädäntömme ei enää velvoitakaan hintatietojen näkyvillä pitämistä. Kuluttajaliitto kannustaa palveluntuottajia jatkossakin informoimaan läpinäkyvästi hinnoista vertailun mahdollistamiseksi ja kuluttajien valintojen helpottamiseksi terveys- ja lääkäripalveluissa.

Kelan tutkija **Ulla Tuomisen** mukaan yksityisten sairaanhoitopalvelujen käyttö ja kustannukset ovat lisääntyneet viime vuosina. Suomessa vuonna 2013 sairausvakuutuskorvausmenot olivat 3 791 milj. euroa ja näistä sairaanhoitokorvausten osuus oli 1 830 milj. euroa. Yksityislääkäreille tehtiin viime vuonna 3,7 milj. vastaanottokäyntiä, ja yksityisistä lääkäripalveluista, tutkimuksesta ja hoidosta maksettiin sairausvakuutuskorvauksia 137,8 milj. euroa.

Vuosien 2006-2013 aikana yksityislääkäreiden vastaanottokäyntien määrät ovat olleet vuositasolla noin 3 miljoonaa käyntiä, mutta sairausvakuutuskorvaukset ovat sen sijaan nousseet vastaavalla ajanjaksolla noin 10 milj. eurolla ja korvausta saaneiden lukumäärä on noussut 1,5 miljoonasta 1,6 miljoonaan.

Tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden määrät ovat kasvaneet miljoonalla vuosien 2006-2013 aikana ja korvausta saaneiden määrä on kasvanut 900 000:sta 1,2 miljoonaan ja maksettujen sv-korvausten kokonaissumma vastaavana ajanjaksona on noussut noin 10 milj. eurolla.

Suomessa yksityiset terveystalujen tuottajat täydentävät julkista terveydenhuoltoa sairausvakuutuksen korvauksissa osan hoidon kustannuksista. Kuluttajalla on mahdollisuus suorittaa yksityisten terveydenhuoltopalvelujen hintavertailua Kelan internetsivuilla (www.kela.fi/hintavertailu). Kelaston sovelluksen avulla voi vertailla kuntalaisten maksamia keskimääräisiä yksityissektorin tuottamien yleisimpien toimenpiteiden hintoja.

- - - -

Vertailuun on Porin lääkäritalon osalta tullut kaksi virheellistä lukua: S-CRP (C-reaktiivinen proteiini) pitää olla 28,90 € ja U-bakt-vi pitää olla 24,00 €.